

CUVÂNT ÎNAINTE

LA CĂRȚILE CARE SĂ ZIC APOCRIFA

ărțile Sfintei Scripturi, unele, să zic proto-canonești, adică ceale în locul cel dintâiu canonești. Altele să zic deutero-canonești, ca cum am zice întru al doilea loc canonești. Cărțile ceale proto-canonești sânt acealea care în catastihul cărților Sfintei Scripturi la jidovi pururea au fost. Și niciodată, nici o îndoială despre aceale cărți nu au fost, ca cum acealea nu ar fi ale Sfintei Scripturii, ceii de Dumnezeu însuflate. Iară ceale deutero-canonești sânt cărțile acealea ale Sfintei Scripturi, care în catastihul cărților Scripturii, la jidovi, acum nu să află și pentru aceaea mulți au avut îndoială. Oare aceaste cărți dumnezeiești și parte a Sfintei Scripturi sânt, și pentru aceaea le-au zis Apocrifa, care cuvânt elinesc însemnează „acoperit”, „ascuns”, pentru că au fost ascuns și acoperit, sau neștiut. Oare parte a Sfintei Scripturi sânt aceastea, până ce mai târziu s-au descoperit și s-au aflat adevărul lucrului acestuia? Așa sânt în Testamântul cel Vechiu cărțile aceastea: Tovit, Iudit, Varuh, Cartea trimisă a lui Ieremie, Cântarea celor trei sfinți coconi, Înțelepciunea lui Solomon, Înțelepciunea lui Iisus Sirah, Istoriia Susanei, a lui Vil și a bălaorului, și a Macaveilor, Cartea 1 și 2, și Rugăciunea lui Manase.

De aceaste cărți, oare sânt canonești? Odinioară au fost îndoială în besearică, iară acum nici o îndoială mai mult nu easte, macar de să și pun în Biblie, supt nume de Apocrifa. Că dintru aceaste cărți mulți sfinți părinți aduc mărturii ca din Sfânta Scriptură.

S. Ioan Zlatoust, în Proteoria la S. Scriptură, Înțelepciunea lui Sirah, S. Nichifor, Patriiarhul Țarigradului, pre Varuh întră cărțile ceale fără de îndoială canonești numără. Mai pre urmă, toată îndoiala despre cărțile aceastea o au rădicat besearica, când au rânduit ca în besearică, împreună cu ceaealaltă Scriptură, de carea nici odinioară îndoială nu au fost, și aceaste cărți să se cetească. Așa easte Cântarea celor trei coconi, Rugăciunea lui Manase, care, ca și Psalmii, despre carii nici o îndoială nu easte în besearică, să cetesc; Înțelepciunea lui Solomon și Prorociaa lui Varuh, din care cărți în besearică să cetesc Parimii. Așa, aceaste cărți în numărul cărților Sfintei Scripturi le pune și le cinsteaște și Besearica Apusului, carea și săborniceaște au hotărât că aceaste cărți sânt de Dumnezeu însuflate și parte a Sfintei Scripturi.

Sânt încă apocrife unele cărți de care și acum easte îndoială și, măcar de să pun în Biblie, parte de a Sfintei Scripturi nu sânt, nici dumnezeiești nu să țin. Așa easte: Psalmul 151, „Mic am fost întră frații miei”, Cartea 3 a lui Esdra, a treia și a patra a Macaveilor; aceaste cărți de la besearică nu sânt priimate întră ceale dumnezeiești, care să zic cărți de Dumnezeu însuflate. Ci mai deosebi aceasta să va arăta la începutul fieștecării cărți, care la rândul lor să vor pune.

CARTEA LUI TOVIT

Cuvânt înainte

artea lui Tovit nu easte în canonul jidovilor, ci easte în canonul besearicii, a căriia puteare nu easte mai mică decât a sinagoghei ceii mari, carea după robia Vavilonului au pus în rând sfintele cărți și, precum foarte aseamenea adevărului să veade, prin Esdra au făcut aceasta, carele